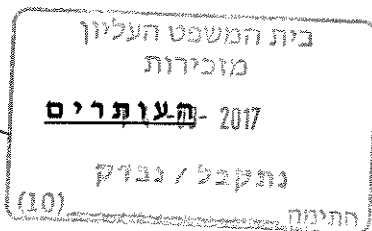

בג"ץ 4581/15

בית המשפט העליון
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

אנואר סולימאן ארבאב איסמעיל ואח'
על ידי ב"כ עוה"ד עודד פלר ואח'
רח' נחלת בנימין 75, תל אביב
טלפון: 03-5608185; פקס': 03-5608165

נ ג ד

נציב בתי הסוהר ואח'

על ידי פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים

טלפון: 02-6466305; פקס': 02-6467011

ה מ ש י ב י ם

הודעה מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד בתום הדיון מיום 12.9.2016, והארכות שניתנו, מתכבדים המשיבים להגיש תצהיר משלים מטעמם.
2. כזכור, בית המשפט הנכבד הורה למשיבים להגיש תצהיר תשובה משלים בדבר "מעמדו ולמשמעותו של הנספח החברתי לתוכנית בכל הקשור לעתירה שלפנינו". זאת, במענה לטענת העותרים כי בנספח החברתי, וכך גם בפרוגרמה המפורטת, ישנה התייחסות להקמת מטבחונים בתת אגף במרכז שהייה חולות.
3. בתמצית. הפרוגרמה המפורטת והנספח החברתי נועדו להציג את המסגרת הפרוגרמתית המפורטת שבבסיס התכנית, עת נדרשה המועצה הארצית לתכנון ולבנייה לאשר את הקמתו לראשונה של מרכז שהייה בישראל.
4. הפרוגרמה והנספח החברתי עמדו, אם כן, ברקע לכתיבת הוראות תמ"א 46. מסמכים אלו, יחד עם נספח פריסת השימושים (המוגדר בתכנית כמסמך מחייב), ביקשו ליתן תמונה פרוגרמתית כוללת שתנחה את העבודה בשלבי התכנון המפורט וההקמה של מרכז שהייה.
4. מסמכים אלה אכן מהווים חלק ממסמכי התכנית ועל כך אין חולק. יחד עם זאת, מבחינה התכנית בין מעמדם הנורמטיבי של מסמכי המחייבים – אשר לא ניתן לסטות מהם אלא בהתאם לגמישות הקבועה בתכנית עצמה – לבין מסמכי המנחים, לגביהם הותרה התכנית מרווח של גמישות תכנונית לעת המימוש.

5. בעניין זה קבעה פסיקת בתי המשפט, בערכאות השונות, כי כאשר התוכנית קובעת כי נספח המצורף לה או חלק מהוראותיו הנו מחייב, כולו או חלקו, לא ניתן ליתן היתר בניגוד להוראות המחייבות בלא נקיטת הליכים על פי החוק שיתירו זאת. לעומת זאת, מקום בו התוכנית קובעת כי נספח, או חלק ממנו, הוא מנחה בלבד, רשאי הגורם התכנוני, במקרים המתאימים, ליתן היתר שיש בו סטייה מהוראות מנחות המצויות בו.

וראו לעניין זה, לדוגמה, פסק דינו של בית המשפט הנכבד בע"מ 2339/12 שוחט נ' הועדה המקומית כפר סבא (פורסם באר"ש, פסק דין מיום 19.8.2013), ובאופן ספציפי, סעיף 42 לפסק דינו של כבוד השופט א' שהם, ובמסגרתו ציטוט מפסק דינה של כבוד נשיאת בית המשפט המחוזי בירושלים מ' ארד, בפסק הדין מושא הערעור שם.

6. בענייננו, הנספח החברתי נכתב עת שהתכנית שהתגבשה ביחס למרכזו השהייה הייתה שונה לחלוטין מהמתכונת שבו פועל כיום מרכזו השהייה.

כך, ולצורך הדוגמה בלבד, בראשית הדרך היה מרכזו השהייה אמור להכיל 10,000 שוהים בו זמנית (עמ' 12 לנספח החברתי); במרכזו השהייה היו אמורים לשהות משפחות של מסתננים, על הגברים, הנשים והילדים שבמשפחות אלו (ראו לדוגמה עמ' 7 לנספח החברתי); הנספח החברתי יצא מנקודת הנחה שתקופת השהייה המקסימאלית במרכזו השהייה תעמוד על מספר שנים (ראו לדוגמה עמ' 6 לנספח החברתי), ויתר על כן – הנספח החברתי מניח ש"השוהים לא יוכלו בדרך כלל, לצאת מהמתקן, אלא באישור מיוחד" (עמ' 54 לנספח החברתי).

כידוע, בסופו של יום מרכזו השהייה פועל כיום באופן שמספר השוהים בו זמנית במרכזו אינו עולה על 3,360 איש; מרכזו השהייה נבנה כך ששוהים בו גברים בלבד (ולא משפחות); השוהים במרכזו שוהים בו לתקופה מקסימאלית של עד 12 חודשים, וכידוע, השוהים במרכזו השהייה יכולים לצאת מהמרכז על בסיס יום יומי, וכעולה מהנתונים אשר הובאו בכתבי בית דין קודמים, הם אכן עושים כך. מדובר באלפי כניסות ויציאות של שוהים ממרכזו השהייה מדי יום,

7. בנסיבות אלו, של שוני כה מהותי מתפיסת ההפעלה המקורית, ובהינתן הטעמים המהותיים שפורטו בהרחבה בתצהיר התשובה, נבנה במרכזו השהייה תדר אוכל מרכזי, בלא שנבנו בו מטבחונים באגפי המרכז, כפי שהוצע בראשית הדרך בנספח החברתי.

נבקש להעיר, כי סוגית מעמדם של הפרוגרמה המפורטת והנספח החברתי הועלתה בעתירה אחרת (בג"ץ 4602/16) בעניין מספר השוהים בחדרים במרכזו השהייה. העתירה תלויה ועומדת בפני בית המשפט הנכבד.

8. בהתייחס להמלצת בית המשפט הנכבד לגשר על הפער בין הצדדים, הרי שלצד העובדה אשר צוינה בהחלטת בית המשפט הנכבד, בדבר השיפור באיכות המזון אשר מסופקת לשוהים במרכז, יוסיפו המשיבים ויצינו.
9. ראשית, הגורמים המפעילים את מרכז השהיה מצויים כל העת בקשר עם נציגות מטעם השוהים. זאת, בין היתר, לצורך בחינת שינויים אפשריים בתפריט, באופן שיענה על דרישות השוהים.
- במסגרת זו, ואחר שמונה חודשים של הסעדה חיצונית והתאמת פריטי מזון לטעמם של השוהים, נבקש לעדכן. בפרק הזמן האמור, משיחות חוזרות ונשנות עם השוהים, מידי יום, עולה שביעות רצון מהמזון שמוגש. כמו כן, הונע הליך של ביצוע סקרים של כלל השירותים, כאשר בסוגיית המזון המוגש מסתמנת שביעות רצון כללית. מעקב אחר מספר הסועדים, כמו גם יתרות המזון מכל ארוחה, מצביעים באופן מובהק כי המנות המסופקות לכלל השוהים משביעות, מגוונות ונותנות מענה לשוהים, כמו גם האפשרות לקבל תוספות ולאכול מספר פעמים כמה שירצו. יתר על כן, לאחרונה הועברה בקשה נוספת לענף מזון לשינוי תפריט, זאת לאחר שיחות עם השוהים ולאחר בחינת פריטי מזון שאינם נצרכים.
10. לצד האמור, נוסף ונציין כי המשיבים פתוחים לבקשות להוספת פריטים למרכזי המכר במרכז השהיה. זאת, בכפוף למגבלות אותן ציינו המשיבים בכתבי בית הדין מטעמם.
11. בנסיבות אלו, ישובו ויטענו המשיבים כי עתירה זו, ככל שהייתה לה הצדקה מלכתחילה, התייתרה, ודינה להימחק.
12. הודעה זו נתמכת בתצהירו של גונדר משנה יעקב שלום, מנהל מרכז השהיה "חולות".

היום,

ט"ז אדר תשע"ז

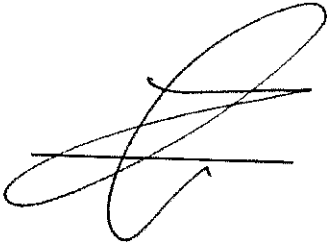
14 מרץ 2017

רועי שויקה, ע"ד
סגן בכיר בפרקליטות המדינה

תצהיר

אני הח"מ, גונדר משנה יעקב שלום, מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד מנהל מרכז השהייה "חולות".
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתצהיר משלים מטעם המשיבים בתיק בג"ץ 4581/15 (להלן - תצהיר המשיבים).
3. העובדות המפורטות בתצהיר המשיבים הן אמת למיטב ידיעתי ואמונותי.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

אישור

אני הח"מ, דניאל גונדר, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 14/3/17 הופיע בפני גונדר משנה יעקב שלום, המוכר לי אישית, ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

דניאל גונדר
50120 נ"ו
